

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2014CC532

Zaaknummer Klachtencommissie 2013T977

datum uitspraak 22/07/2015

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. K.A.M. van Kampen, advocaat te 's-
Hertogenbosch,

te voldoen door:

het Bisdom van 's-Hertogenbosch,
gevestigd te 's-Hertogenbosch,
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is ontvangen op 24 juli 2014, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 26 september 2013 met zaaknummer 2013T977, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief d.d. 8 oktober 2013, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 9 december 2014 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoeker is de schade van verzoeker schriftelijk onderbouwd bij brief van 3 februari 2015, in aanvulling op de eerdere brief van mr. Van Kampen d.d. 22 juli 2014. Verweerder heeft bij brieven van 3 december 2014 en van 11 februari 2015 medegedeeld af te zien van een nadere reactie op deze schadeonderbouwing.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker is seksueel misbruikt door wijlen [voorletters] [naam] (hierna: [naam]). Verzoeker was misdienaar in de [parochie] in [plaats] en [naam] was aldaar pastoor. [naam] misbruikte verzoeker in de sacristie. Hij had het daarheen geleid dat andere misdienaren na afloop van de mis al naar huis waren, maar verzoeker bleef om te assisteren bij klusjes. [naam] heeft verzoeker betast aan zijn intieme delen en dwong verzoeker hetzelfde bij hem te doen. [naam] ontkleedde verzoeker en hijzelf was ook ontkleed op zijn onderbroek na. Verzoeker werd gedwongen [naam] af te trekken, terwijl verzoeker dit niet wilde en zijn hand steeds terug trok. [naam] had verzoeker strak vast bij zijn keel en verzoeker huilde veel. Ook werd verzoeker gedwongen om te zwijgen over het gebeurde en niets aan zijn ouders te vertellen, want anders zou hij geen misdienaar meer mogen zijn.

Na een jaar of twee werd het seksueel misbruik nog ernstiger, omdat verzoeker gedwongen werd [naam] oraal te bevredigen. Verzoeker is op een keer weggebleven als misdienaar in een poging om het seksueel misbruik te ontlopen, maar daarop lichtte [naam] de ouders van verzoeker in. Verzoeker kreeg er thuis toen van langs. Naar zeggen van verzoeker heeft hij ook een keer gezien dat een andere misdienaar seksueel is misbruikt. Ook deze jongen durfde thuis niets te vertellen, aldus verzoeker.

Na twee tot drie jaar onttaarde het seksueel misbruik erin dat verzoeker na de kerkdienst bij [naam] in de sacristie diende langs te komen. [naam] stond - als verzoeker binnenkwam - tot op zijn onderbroek na bloot op hem te wachten. Vervolgens kleedde [naam] verzoeker uit en heeft verzoeker anaal verkracht. Dit was zeer pijnlijk en leidde tot bloedverlies.

Samenvattend heeft het seksueel misbruik gedurende een periode van zeven jaar plaatsgevonden. De ene keer bleef het bij betasten, dan weer moest verzoeker [naam] oraal bevredigen en weer een andere keer werd verzoeker anaal verkracht. Het seksueel misbruik vond niet iedere week plaats, maar met tussenpozen van twee weken tot een maand.

Aannemelijk is geworden dat zo'n 15 keer sprake is geweest van betasting (over en weer), dat 8 keer sprake is geweest van gedwongen orale bevrediging van [naam] door verzoeker, en dat verzoeker 11 keer anaal is verkracht. Verzoeker was bij aanvang van het misbruik zeven jaar oud.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie zoals vermeld onder 1.1, gegeven naar aanleiding van de klacht van

verzoeker, waarin de klacht gegrond is verklaard, voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de jonge leeftijd van zeven jaar.
- Het misbruik heeft zeer lang voortgeduurd, te weten zeven jaar.
- Het misbruik bestond uit betasting van intieme delen (circa 15 keer), gedwongen oraal seksuele handelingen (circa 8 keer), 11 keer anale verkrachting van verzoeker.
- Het misbruik heeft regelmatig plaatsgevonden.
- Het misbruik ging gepaard met 'strak vasthouden van verzoeker aan zijn keel' en met het dreigement dat hij niet langer misdienaar mocht zijn als hij erover zou spreken.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoeker in de gelegenheid is gesteld om zijn vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. Van Kampen voornoemd bij brieven 22 juli 2014 en van 3 februari 2015 de gestelde vermogensschade nader toegelicht. Het standpunt van verzoeker laat zich als volgt samenvatten.

Verzoeker is door het hem aangedane seksueel misbruik beschadigd geraakt in zijn persoonlijkheidsontwikkeling. Hij zonderde zich af, had weinig vrienden en heeft twee maal een suïcidepoging gedaan. Ook zijn schoolverloop is minder goed gegaan dan het geval zou zijn geweest indien geen sprake zou zijn geweest van seksueel misbruik. Zo heeft hij 8 jaar over de lagere school gedaan en niet door kunnen leren. In zijn jeugd heeft hij epileptische aanvallen gehad, maar daar heeft hij sinds [jaartal] geen last meer van gehad, waardoor dit

geen belemmering is geweest voor zijn deelname aan het arbeidsproces. Verzoeker is in de loop van zijn leven meermalen geconfronteerd geweest met burn-out en depressie. In [jaartal] is verzoeker wegens aan het seksueel misbruik te wijten psychische problemen uitgevallen voor zijn werk en van [jaartal] tot aan zijn pensioengerechtigde leeftijd heeft hij aanspraak moeten maken op een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Dit heeft ook gevolgen gehad voor zijn pensioenopbouw. Samenvattend maakt verzoeker aanspraak op een vergoeding voor vermogensschade (materiele schade) die door verzoeker wordt begroot op circa €36.000,- netto, alsmede op een vergoeding wegens smartengeld (immateriële schade).

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brieven van 3 december 2014 en van 11 februari 2015 verklaard af te zien van het geven van een inhoudelijk oordeel over de door verzoeker gestelde vermogensschade en het causaal verband met het hem aangedaan seksueel misbruik.

overweging Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn. Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie vermogensschade als gevolg van het misbruik in gevallen van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' voor de hand. Wel dient ook in geval van uitzonderlijk seksueel misbruik de gestelde vermogensschade en het causaal verband met het seksueel misbruik in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.5 Uit de door verzoeker overgelegd stukken, waaronder het huisartsenjournaal vanaf [jaartal], de rapportage van de bedrijfsarts [naam] d.d. [datum] i.v.m. de arbeidsongeschiktheidsaanvraag, de brief van [instelling] d.d. [datum], kunnen de volgende feiten worden gedestilleerd.

Verzoeker is vanaf september [jaartal] uitgevallen voor zijn werk wegens toenemende psychische klachten en beperkingen in aansluiting op een periode van spanningen wegens geconstateerde [ziekte], aldus [naam]. Ook blijkt uit de rapportage van [naam] dat verzoeker toen reeds intensieve behandeling door de GGZ onderging wegens problemen uit zijn jeugd, waarmee - naar het oordeel van de Compensatiecommissie- het seksueel misbruik zal zijn bedoeld, nu van andere ernstige problemen in zijn jeugd niet is gebleken. [naam] vermeldt dat verzoeker langzaam is afgegleden en periodes van suïcidaliteit en depressiviteit heeft gehad en concludeert tot een blijvende ongeschiktheid om het werk te hervatten. Uit het huisartsenjournaal valt op te maken dat in [jaartal] ook reeds sprake was van burn-out ten gevolge van de arbeidssituatie en wegens problemen met de dochter. Ook is sprake van hypertensie. Ook de brief van de [instelling] maakt melding van arbeids-gerelateerde klachten. Tevens wordt in die brief vermeld dat verzoeker in [jaartal] voor het eerst melding heeft gemaakt van het seksueel misbruik, waarbij - vanwege de beperkte draagkracht van verzoeker - ervoor is gekozen daar niet uitgebreider op in te gaan.

De stelling van verzoeker dat hij door het seksueel misbruik twee jaar langer over zijn lagere school heeft gedaan en een lagere opleiding heeft genoten dan in de hypothetische situatie zonder seksueel misbruik is - bij gebreke van daartoe overgelegde bewijsstukken - niet aannemelijk gemaakt.

Concluderend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat de blijvende arbeidsongeschiktheid vanaf [jaartal] tot aan zijn pensioengerechtigde leeftijd is veroorzaakt door verschillende factoren, te weten enerzijds de burn-out als gevolg van zijn voormalige werksituatie en zijn matige lichamelijke gezondheid waaronder [ziekte] en anderzijds de psychische problematiek die mede of grotendeels is veroorzaakt door het seksueel misbruik.

Dit brengt de Compensatiecommissie tot het advies de gestelde vermogensschade gedeeltelijk voor vergoeding in aanmerking te laten komen.

4.6 Daarnaast kan verzoeker uiteraard aanspraak maken op een aanzienlijke vergoeding wegens geleden immateriële schade. Er is sprake geweest van langdurig en ernstig seksueel misbruik dat verzoeker frequent en jarenlang is aangedaan en dat als uitzonderlijk seksueel misbruik heeft te gelden. Duidelijk is dat het seksueel misbruik van grote invloed is geweest op het welzijn en functioneren van verzoeker. De toekenning van compensatie is niet alleen bedoeld voor een min of meer objectief vast te stellen nadeel, maar ook ter verkrijging van genoegdoening en herstel van een geschokt rechtsgevoel.

4.7 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €70.000,- voor immateriële en materiele schade geadviseerd dient te worden.

4.8 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €2.582,42 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als uitzonderlijk misbruik en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- een bedrag van €70.000,-- te betalen aan verzoeker, alsmede
- aan de advocaat van verzoeker een bedrag van €2.582,42 te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 22/07/2015 en is ondertekend door de voorzitter.

Voorzitter,
namens deze mr. D.J. van der K.